

Становище

проф. д-р Васил Костадинов Манов, д-р,

Факултет по ветеринарна медицина, Лесотехнически университет - София, област на висше образование 6.0. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Патология на животните“, член на Научно жури, съгласно заповед № НО-05-05-12/21.10.2025 г. на Директора на ИЕМПАМ-БАН

Относно: Конкурс за заемане на АД „Професор“ по научната специалност „Паразитология и инвазионни болести на животните и човека“, област на висше образование „Аграрни науки и ветеринарна медицина“, Професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, обявен за нуждите на секция „Експериментална паразитология“ в ИЕМПАМ-БАН.

В конкурса за професор, обявен в ДВ бр. 81/03.10.2025 г., като единствен кандидат участва доц. д-р Мариана Станчева Панайотова-Пенчева, д-р, секция „Експериментална паразитология“ – ИЕМПАМ-БАН.

Обща характеристика на дейността на кандидата

Научно-изследователската дейност

Общият брой на научните трудове на доц. Панайотова е **106**, от които: **10** са във връзка с дисертацията за придобиване на ОНС „Доктор“, **30** са свързани, с конкурса за доцент и **12** са научно-популярни.

В настоящия конкурс участва с **54** научни публикации, които не повтарят тези, представени в предишни процедури. Броят на научните трудове, публикувани в списания с IF или SJR, е **32**, от които в издания с квартали Q1 – **6**, Q2 – **10**, Q3 – **8** и Q4 – **8**. Общият IF на публикациите е **22.328**, индивидуалният – **9.729**, а в конкурса за професор – общият IF е **11.855**, а индивидуален – **3.218**.

Личният принос на кандидатката е безспорен. Самостоятелните публикации са **18**, а колективните, в които е водещ автор – **30** бр.

Постигнатите научни резултати са намерили положителен отклик сред колегията от специалисти в областта. В резултат на изготвената справка са намерени общо **308** бр.

цитати, от които 168 са в списания, реферирани и индексирани в Web of Science/ Scopus с IF/SJR, а 56 са в дисертации и научни тези в чужбина.

Оценка на съответствие на минималните изисквани точки по група показатели

По показател 1 (група А) кандидатката има 50 точки от 50 изисквани за дисертационен труд за придобиване на ОНС „Доктор”. По показател 2 (група Б) – 0 точки от 0 изисквани. По показателите от група В е представен хабилитационен труд – 11 научни публикации (не по-малко от 10) в издания, реферирани и индексирани в световноизвестните база данни. Броят на събраните точки е 208 при изискване 100 точки. По показателите от група Г – 264.50 т. от 200 изисквани. От тях, 123.74 т. са получени от 14 научни публикации в издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни, а останалите – от статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране и в редактирани колективни томове. Броят на точките по показателите от група Д е 2520 т., получени от 168 цитирания (в издания, индексирани в Web of Science и Scopus), при изискване 100 т. По показателите от група Е изискването е за 100 т., а кандидатката събира 155 т. от ръководство на успешно защитил докторант и участия в проекти.

Общият брой на точките, получени по групи показатели, е **3197.50**, при минимални национални изисквания от **550** точки.

От представената информация може да се обобщи, че по необходимите показатели доц. Панайотова изпълнява и значително надхвърля изискванията на ЗРАСРБ и тези на БАН, необходими за заемане на АД „Професор”.

Анализ и характер на научните приноси

Научната продукция на кандидатката е обобщена в пет основни направления: 1) Етиология и разпространение на паразитози; 2) Епидемиология на паразитози; 3) Имунитет, патогенеза и патоморфология на паразитози; 4) Контрол на паразитози; 5) Пчелна патология и пчелни продукти.

Научните приноси от тези изследвания са свързани с ветеринарномедицинската паразитология: видов състав, разпространение, гостоприемници на паразити по домашни и диви животни, морфология и таксономия на паразити, биологични особености на

причинителите на паразитози, епидемиология, патогенезата, патоморфология и контрол на различни паразитози.

В изследванията си доц. Панайотова използва не само класически (паразитологична аутопсия, светлинна микроскопия, сканираща електронна микроскопия, рисуване на микроскопирани обекти и др.), но и редица съвременни методи като: компютърна морфометрия, PCR анализи и молекулярна филогенетика.

В заключение може да се обобщи, че повечето от приносите на доц. Панайотова са оригинални и имат фундаментален и научно-приложен характер, което е доказателство за значимостта на постигнатите резултати.

Участия в научни форуми и проекти

Доц. Панайотова е представила постигнатите научни резултати на редица национални и международни форуми. Изнесла е 40 доклада и е участвала с 25 постера.

Научната дейност на кандидатката е финансирана от значителен брой проекти – 17, финансирани предимно от БАН и МОН. В конкурса участва с четири от тях, на два от които е ръководител: „Паразити по домашни и диви месоядни животни от Словакия и България в ерата на глобални промени“ - двустранен проект между БАН и Словашката академия на науките (2018-2020 г.) и „Интегративен таксономичен подход при изучаване етиологията на хелминтози по диви животни в България и Литва“ - двустранен проект между БАН и Литовската академия на науките (2025-2027 г.). Двата проекта са финансирани по ЕБР (БАН).

Учебно-преподавателска и експертна дейност

Доц. Панайотова е била хоноруван преподавател към катедра „Инфекциозна патология, технология и контрол на храните от животински произход“ на ФВМ при ЛТУ – София по дисциплините: Паразитология – от 1998 до 2015 г. и Болести по дивеча – от 2011 до 2015 г.

Била е ръководител на редовен докторант Василена Дакова, защитила успешно дисертация през 2020 г. на тема: „Проучвания на паразитози при диви животни в България“, специалност „Паразитология и инвазионни болести на животните и човека“.

Кандидатката е участвала в 12 научни журита по процедури за научни степени и академични длъжности. Рецензирала е 48 научни статии и проекти. Била е гост-редактор на специално издание на Journal of Zoological and Botanical Gardens на тема *“The Long-Standing Problem of Parasitic Diseases in Zoo Animals: Current Challenges and Searching for Solutions”* и редактор на книга-препечатка на изданието.

Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към материалите, представени по кандидатурата. Препоръчвам на доц. Панайотова да продължи проучванията си в областта на паразитологията и считам, че тя има безспорен потенциал да ръководи повече докторанти, както и да продължи да участва в преподаване на студенти по научната специалност.

Заклучение

Доц. Панайотова участва убедително в конкурса с напълно достатъчна научна продукция. Резултатите от нейните изследвания, публикувани в редица престижни списания, са с реална практическа приложимост. Тя е опитен и ерудиран изследовател, с висока компетентност в областта на паразитологията и без съмнение напълно покрива критериите за заемане на академичната длъжност професор, заложи в ЗРАСРБ и Правилника на БАН за неговото прилагане.

Всичко това ми дава основание убедено да подкрепя кандидатурата на **доц. Мариана Станчева Панайотова-Пенчева** за **„ПРОФЕСОР“** по научната специалност **„Паразитология и инвазионни болести на животните и човека“**, Професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, Област на висше образование **„Аграрни науки и ветеринарна медицина“**.

03.02.2026 г.

Проф. Васил Манов, д.вм...

